

“กลุ่มเราแข็งแกร่งแค่ไหน มาวัดค่าพลังกลุ่มกับแบบทดสอบนี้กันเลย”

แก้ค่าพลัง: เครื่องมือประเมินความเข้มแข็งของกลุ่มจัดตั้ง

<https://actlab.protestista.com/9-factor-strength-measuring-tool/>

9 ค่าพลัง

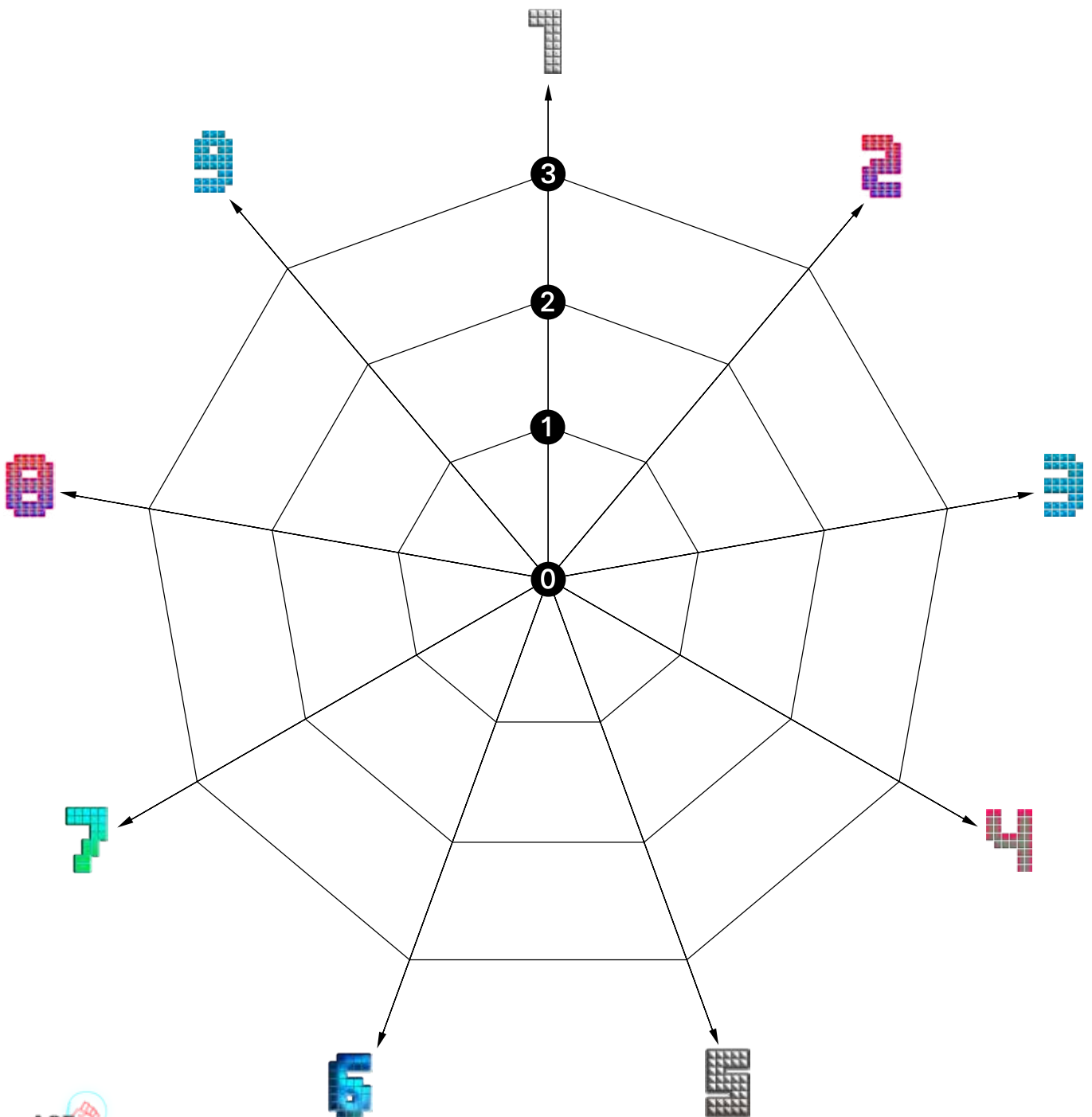
เครื่องมือประเมิน
ความเข้มแข็ง
ของกลุ่มจัดตั้ง

กลุ่มเราแข็งแกร่งแค่ไหน
มาวัดค่าพลังกลุ่มกับ
แบบทดสอบนี้กันเลย

แก้ค่าพลังเป็นเกณฑ์เบื้องต้นที่จะช่วยชี้วัดระดับความเข้มแข็งของกลุ่มจัดตั้งเพื่อที่จะประเมินได้ว่ากลุ่มเรายังอ่อนด้านใดหรือน่าจะพัฒนาด้านใดเพิ่มขึ้น ทั้งแก้อข้อนี้เป็นเสมือนขั้นบันไดที่จะพากลุ่มไปสู่เป้าหมาย โดยประมวลให้เห็นว่าแต่ละขั้นต้องทำอะไรบ้าง เครื่องมือนี้กลั่นมาจากประสบการณ์การทำงานของบรรดานักจัดตั้งในยุคของเรา ผู้ที่ทำงานจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ที่มีบทบาทนำในขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตยในช่วงทศวรรษนี้ ดังนั้นจึงอาจไม่ใช่เกณฑ์วัดที่ดีที่สุดหรือไม่อาจใช้เป็นบรรทัดฐานในการประเมินกลุ่มจัดตั้งในแวดวงเคลื่อนไหวอื่นๆ ได้ เราเชื่อว่าไม่มีเครื่องมือที่ดีที่สุดที่จะวัดความเข้มแข็งของกลุ่มได้มากไปกว่าการที่แต่ละกลุ่มได้เรียนรู้ ลงมือทำ และถอดบทเรียนด้วยตัวเอง

เริ่มต้นทำแบบทดสอบกันเลย คลิกทีละแผ่นแล้วให้คะแนนแต่ละข้อลงในกราฟนี้

1 ปีเป้าหมาย

คำพลัง 1
มีประเด็นของตัวเอง
มีเป้าหมาย
ที่กลุ่มต้องการ
บรรลุหรือไม่ ?

0 คะแนน	กลุ่มยังไม่มีประเด็นของตัวเองชัดเจน ฟังเสียงทุกคนแล้วไม่มีใครสนใจสักคน
1 คะแนน	กลุ่มมีความสนใจประเด็นของตัวเองเป้าหมาย 1-2 ประเด็น
2 คะแนน	มีประเด็นที่สนใจ 3-4 ประเด็นชัดเจนกลุ่มอยู่
3 คะแนน	ชัดเจน 5 ประเด็น

คำพลัง 1

กลุ่มเรามีประเด็นของตัวเอง มีเป้าหมายที่กลุ่มต้องการบรรลุ มีธงที่กลุ่มจะไปปักธงให้ได้หรือไม่ (กรณีกลุ่มจัดตั้งที่มีปฏิบัติการขับเคลื่อนประชาธิปไตย ควรมีส่วนประเด็นตัวเอง 70% + ประเด็นการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย 30%)

- 0 คะแนน = กลุ่มยังไม่มีประเด็นของตัวเองชัดเจน ฟังเริ่มต้นรวมคนที่สนใจคล้ายๆ กัน
- 1 คะแนน = กลุ่มเห็นความสำคัญของการตั้งเป้าหมาย กำลังคิด
- 2 คะแนน = มีแล้วแต่ยังไม่ชัด ยังลองผิดลองถูกอยู่
- 3 คะแนน = มีแล้ว ทำแล้ว

2 เป็นประชาธิปไตย

คำพลัง 2
เป็นประชาธิปไตย
ฟังเสียงทุกคน
ไม่ใช้อำนาจเหนือ
หรือไม่ ?

0 คะแนน	อำนาจ
1 คะแนน	มีการประชุมแต่รุ่นพี่เคาะ ตัดสินใจให้
2 คะแนน	ใช้วิธีการโหวตเสียงข้างมาก
3 คะแนน	มีการถกเถียงกันเรื่องอำนาจในหมู่

คำพลัง 2

กลุ่มเรามีกระบวนการทำงานที่เป็นประชาธิปไตย ฟังเสียงทุกคน ไม่ใช้อำนาจเหนือ สร้างอำนาจร่วม พัฒนาอำนาจภายในหรือไม่

- 0 คะแนน = นำเดี่ยว
- 1 คะแนน = มีการประชุมแต่รุ่นพี่เคาะ ตัดสินใจให้
- 2 คะแนน = ใช้วิธีการโหวตเสียงข้างมาก
- 3 คะแนน = มีกระบวนการตัดสินใจร่วม มีกระบวนการแสวงหาฉันทามติในกลุ่ม

3 เชื่อมโยงชบวนการ

คำพลัง 3
เชื่อมโยงกับ
ชบวนการ
ประชาธิปไตย
หรือไม่ ?

0 คะแนน	มีชบวนการ ไม่เชื่อมโยง
1 คะแนน	อธิบายต่อสังคมได้ แต่ยังไม่มีเชื่อมโยงรูปธรรม เช่น ยังไม่ใช้ปฏิบัติการร่วม
2 คะแนน	ไม่เชื่อมโยงชบวนการ
3 คะแนน	มีการเชื่อมโยงชบวนการ เป็นองค์กรร่วมจัด รับภารกิจ

คำพลัง 3

กลุ่มเราเชื่อมโยงกับชบวนการประชาธิปไตยหรือไม่

- 0 คะแนน = เป็นเอกเทศ ไม่เชื่อมโยง
- 1 คะแนน = อธิบายต่อสังคมได้ แต่ยังไม่เชื่อมโยงรูปธรรม เช่น ยังไม่ได้ปฏิบัติการร่วม
- 2 คะแนน = ไปร่วมเป็นมวลชน
- 3 คะแนน = มีภารกิจในชบวนการ เป็นองค์กรร่วมจัด รับภารกิจ

คำพลัง 4
เชื่อมโยงเครือข่าย
ในท้องถิ่น ภาคี
เครือข่ายการทำงาน
หรือไม่ ?

0 คะแนน	ไม่มี อยู่โดดเดี่ยว
1 คะแนน	เห็นความสำคัญแต่ไม่มี
2 คะแนน	ยังลังเลไม่กล้าเข้าร่วม
3 คะแนน	มีการทำงานร่วมกันไม่ว่าเชิงประเด็นหรือเชิงพื้นที่

คำพลัง 4

กลุ่มเราเชื่อมโยงเครือข่ายในท้องถิ่น ภาคีเครือข่ายการทำงาน มีเพื่อนทำงาน เช่น เอ็นจีโอ นักธุรกิจ คนเสื้อแดง นักการเมือง ฝ่ายประชาธิปไตย บ้างหรือไม่

- 0 คะแนน = ไม่มี อยู่โดดเดี่ยว
- 1 คะแนน = เห็นความสำคัญแต่ไม่มี
- 2 คะแนน = มีแต่ยังไม่ได้ทำอะไรร่วมกัน
- 3 คะแนน = มีการทำงานร่วมกันไม่ว่าเชิงประเด็นหรือเชิงพื้นที่

คำพลัง 5
มีสมาชิกชัดเจน
พร้อมจะนำได้
มีบทบาทภารกิจ
หรือไม่ ?

0 คะแนน	สมาชิกไม่ชัดเจน เป็นไปได้ มีการรวมกลุ่มแต่ไม่มีภารกิจ/บทบาท
1 คะแนน	สมาชิกชัดเจนอย่างน้อย 5 คน
2 คะแนน	สมาชิกชัดเจน 5 คนขึ้นไป แต่ละคนมีบทบาทภารกิจชัดเจน
3 คะแนน	สมาชิก 5 คนขึ้นไป ภารกิจชัดเจน มีแกนนำ 2 หรือ 3 คนงานชัดเจน ครอบคลุมได้

คำพลัง 5

กลุ่มเรามีสมาชิกชัดเจน 5 คนขึ้นไป พร้อมจะนำได้ (มีแกน) มีความต่อเนื่องในการส่งต่อการทำงาน เช่นมีแกนนำแถว 2 แถว 3 แถว 4 มีบทบาทภารกิจชัดเจน มีการขยายสมาชิก สมาชิกมี commitment กับกลุ่ม มีกระบวนการริ่ครูดคนเข้ากลุ่ม มีการคัดกรองสมาชิกหรือไม่

- 0 คะแนน = สมาชิกไม่ชัดเจน นำไม่ได้ ไม่แน่ใจว่าใช้มัย มีการรวมกลุ่มแต่ไม่มีภารกิจ/บทบาท
- 1 คะแนน = มีสมาชิกชัดเจนอย่างน้อย 5 คน
- 2 คะแนน = มีสมาชิกชัดเจน 5 คนขึ้นไป และสมาชิกแต่ละคนมีบทบาทมีภารกิจชัดเจน
- 3 คะแนน = มีสมาชิก 5 คนขึ้นไป มีภารกิจชัดเจน มีแกนนำ 2 แถว 3 มีการทำงานต่อเนื่อง ทุกคนนำได้

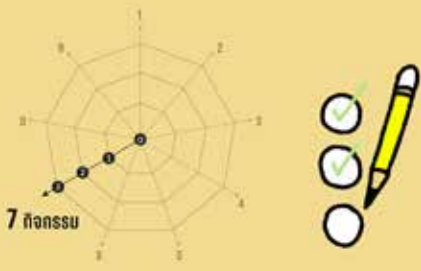
คำพลัง 6
มีพื้นที่ปลอดภัย
รับฟังกันและกัน
หรือไม่ ?

0 คะแนน	ไม่มีกระบวนการรับฟัง รับชมการรับฟังจาก ขงผู้ไม่ฟังผล
1 คะแนน	มีพื้นที่ปลอดภัย
2 คะแนน	มีพื้นที่ปลอดภัย แต่มีข้อจำกัดเรื่อง ระยะเวลาหรือวิธีการ
3 คะแนน	มีพื้นที่ปลอดภัย มีกระบวนการรับฟัง ครอบคลุมทั้ง ผู้รับฟัง ผู้รับฟัง (2) ความรู้

คำพลัง 6

กลุ่มเป็นพื้นที่ปลอดภัยหรือไม่ มีการรับฟังกันและกัน พูดคุย เรื่องที่คุยที่อื่นไม่ได้ เป็นพื้นที่ที่สมาชิกรู้สึกสบายใจที่จะคุย กล้าแสดง ความเห็นโดยไม่โดนรุมพี้เบรก กล้าเสนอ กล้าทำผิดพลาดโดยไม่โดน ทำร้าย มีวัฒนธรรมเคารพกันไม่ชายเป็นใหญ่ ไม่มีการเหยียดเพศหรือ body shaming มีวัฒนธรรมรักษาความปลอดภัยของกลุ่มหรือไม่

- 0 คะแนน = ไม่มีกระบวนการรับฟัง ไม่มีกระบวนการเยียวยา กลุ่มไม่ซัพพอร์ต
- 1 คะแนน = มีพื้นที่ปลอดภัย
- 2 คะแนน = มีพื้นที่ปลอดภัย แลกเปลี่ยนได้ทุกเรื่อง มีกระบวนการเยียวยา
- 3 คะแนน = มีพื้นที่ปลอดภัย มีกระบวนการเยียวยา และกลุ่ม ซัพพอร์ต ดูแลจิตใจ มีชีวิตรวมหมู่

7 กิจกรรม

คำพลัง 7
มีกระบวนการ
ออกแบบกิจกรรม
ที่มุ่งผลลัพธ์
หรือไม่ ?

0 คะแนน	ไม่มีกิจกรรม
1 คะแนน	คิดแล้วก็จบ ไม่มีการวางแผน
2 คะแนน	มีการออกแบบวางแผนกิจกรรม แต่ผลผลิตยังไม่ชัดเจน
3 คะแนน	มีการออกแบบวางแผนกิจกรรม ประเมินความเสี่ยง ถอดบทเรียน และพัฒนากิจกรรมต่อ

คำพลัง 7

กลุ่มเรามีกระบวนการออกแบบกิจกรรมที่มุ่งผลลัพธ์ มีตัวชี้วัด ลงมือทำ และมีการถอดบทเรียนหรือไม่

- 0 คะแนน = ไม่มีกิจกรรม
- 1 คะแนน = คิดแล้วทำเลย ไม่มีการวางแผน
- 2 คะแนน = มีการออกแบบวางแผนกิจกรรม ตั้งผลผลิต ตัวชี้วัด เป้าหมายชัดเจน
- 3 คะแนน = มีการออกแบบวางแผนกิจกรรม ประเมินความเสี่ยง ถอดบทเรียน และพัฒนากิจกรรมต่อ

8 จัดการศึกษา

คำพลัง 8
มีกระบวนการ
จัดการศึกษา
ที่ชัดเจนหรือไม่ ?

0 คะแนน	ไม่มี คู่มือใดๆ
1 คะแนน	มีความสำคัญแต่ยังไม่เป็นแบบอย่างชัดเจน ถ้าว่าเป็นทำบ้าง
2 คะแนน	มีการจัดการศึกษาชัดเจน แต่ไม่ชัดเจนเป็นไป
3 คะแนน	มีการออกแบบการจัดการศึกษา และมีรายละเอียดชัดเจน

คำพลัง 8

กลุ่มเรามีกระบวนการจัดการศึกษาที่ชัดเจนหรือไม่

- 0 คะแนน = ไม่มี คู่มือไปเรื่อย
- 1 คะแนน = เห็นความสำคัญแต่ยังไม่มีแบบแผน ทำไม่เป็น ทำบ้าง ไม่ทำบ้าง
- 2 คะแนน = มีแผนการจัดการศึกษาชัดเจน แต่ไม่ได้ยกระดับไปต่อ
- 3 คะแนน = มีการออกแบบแผนจัดการศึกษา มีข้อเสนอ บทสรุป ยกระดับความรู้ไปสู่กิจกรรมได้ มีแผนจัดการศึกษาที่มีเป้าหมาย

9 ทรัพยากร

คำพลัง 9
มีทรัพยากร
เพื่อบรรลุเป้าหมาย
หรือไม่ ?

0 คะแนน	ไม่มี
1 คะแนน	ควักกระเป๋าตัวเอง
2 คะแนน	หาทุนเป็นครั้งๆ ระดมทุนเป็นครั้งคราว โปร่งใสในการทำบัญชีการเงิน
3 คะแนน	มีทรัพยากรทำงานอย่างน้อย 1 ปี โปร่งใสในการทำบัญชีการเงิน มีแผนระดมทุนระยะยาว

คำพลัง 9

กลุ่มเรามีทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือไม่

- 0 คะแนน = ไม่มี
- 1 คะแนน = ควักกระเป๋าตัวเอง
- 2 คะแนน = หาทุนเป็นครั้งๆ ระดมทุนเป็นครั้งคราว โปร่งใสในการทำบัญชีการเงิน
- 3 คะแนน = มีทรัพยากรทำงานอย่างน้อย 1 ปี โปร่งใสในการทำบัญชีการเงิน มีแผนระดมทุนระยะยาว

เมื่อทำแบบทดสอบครบทุกข้อแล้วลองรวมคะแนนกันเลย ช่วงคะแนนที่ได้สะท้อนความเข้มแข็งของกลุ่มในระดับต่างๆ ดังนี้

- 0-9 คะแนน = กลุ่มเราน่าจะพูดคุยทบทวนกำหนดทิศทางกันใหม่
- 10-18 คะแนน = พยายามอีกหน่อยนะ กลุ่มเรากำลังจะได้เลเวลถัดไป
- 19-23 คะแนน = กลุ่มเราอัปเดตเลเวลแล้วไปต่อไม่รอละนะ
- 24-27 คะแนน = กลุ่มเราเข้มแข็งสุดๆ น่าจะแบ่งปันบทเรียนของกลุ่มเรากับกลุ่มอื่นๆ ด้วย

เก้าอี้พลังเป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการวัดความเข้มแข็งของกลุ่มจัดตั้ง เครื่องมือนี้พัฒนาโดย Act Lab จึงอาจไม่เหมาะที่จะนำไปใช้กับกลุ่มเพื่อน กลุ่มปฏิบัติการเฉพาะกิจ กลุ่มกิจกรรม กลุ่มทำงาน กลุ่มที่มีฟังก์ชันการทำงานด้านใดด้านหนึ่ง หรือกลุ่ม/องค์กรวิชาชีพเฉพาะด้าน

ข้อควรระวังในการใช้เครื่องมือ 9 คำพลัง

- เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการประเมินกลุ่มจัดตั้งที่เข้มแข็งนำไปสู่การเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย
- บางข้อขึ้นอยู่กับมุมมอง สมาชิกกลุ่มจึงควรประเมินร่วมกัน
- ใช้ประเมินทุก 3 เดือน ขึ้นอยู่กับคนที่เอาไปใช้เพื่อปรับแผน ร่วมกันประเมิน 3 เดือนครั้ง
- สมาชิกกลุ่มอาจให้น้ำหนักแต่ละเรื่องไม่เท่ากันโดยเฉพาะเรื่องละเอียดอ่อนอย่างเรื่องความปลอดภัย เรื่องเพศ ขึ้นอยู่กับแต่ละกลุ่มจะปรับให้เหมาะสม
- ทำให้กลุ่มต้องทบทวนกรณีคะแนนต่ำว่าจะสร้างความเข้มแข็งขึ้นได้อย่างไร ทั้งนี้พึงระวังภาวะกดดันจนกลุ่มสูญเสียความเป็นตัวเอง
- ในหนึ่งหัวข้ออาจมี 5 ระดับก็ได้หรืออาจให้คะแนน 2.5 ก็ได้ เพื่อให้ละเอียดยิ่งขึ้น แล้วแต่การประเมินร่วมกันของสมาชิก

แต่ละกลุ่มมีบุคลิกที่แตกต่างกัน เช่น สายบู๊ สายลุย สายซัพ สายโจมตีวงกว้าง ฯลฯ สามารถเพิ่มตัวชี้วัดที่ละเอียดขึ้นได้หากกลุ่มเห็นตรงกัน

ข้อควรระวัง

ในการใช้เครื่องมือ 9 คำพลัง

- ★ เป็นเกณฑ์เบื้องต้นในการประเมิน
บางข้อขึ้นอยู่กับมุมมอง สมาชิกกลุ่มจึงควรประเมินร่วมกัน
- ★ ใช้ประเมินทุก 3 เดือน ขึ้นอยู่กับคนที่เอาไปใช้เพื่อปรับแผน
- ★ สมาชิกกลุ่มอาจให้น้ำหนักแต่ละเรื่องไม่เท่ากัน
(โดยเฉพาะเรื่องละเอียดอ่อนอย่างเรื่องความปลอดภัย เรื่องเพศ)
- ★ กรณีคะแนนต่ำทำให้ต้องทบทวนว่าจะสร้างความเข้มแข็งอย่างไร
พึงระวังภาวะกดดันจนกลุ่มสูญเสียความเป็นตัวเอง
- ★ หนึ่งในหัวข้ออาจมี 5 ระดับหรือให้คะแนน 2.5 ได้ เพื่อให้ละเอียดยิ่งขึ้น
- ★ แต่ละกลุ่มมีบุคลิกที่แตกต่างกัน สามารถเพิ่มตัวชี้วัดได้

Act Lab

.....

Activist Laboratory Thailand

ห้องทดลองนักกิจกรรม

พื้นที่ทดลองไอเดียใหม่ๆ ในการเคลื่อนไหวทางสังคม

อ่านเพิ่มเติม <https://actlab.protestista.com/organize-handbook/>